

ORASAM

AYLIK BÜLTENİ

Aralık-2019 / Sayı:33

CEENBEKOV'DAN KIRGIZISTAN-TÜRKİYE ARASINDAKİ SEYAHAT PROTOKOLÜNE ONAY

Kirgizistan ile Türkiye arasında karşılıklı vatandaş seyahatlerine ilişkin ek protokol, Kirgizistan Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov tarafından onaylandı.

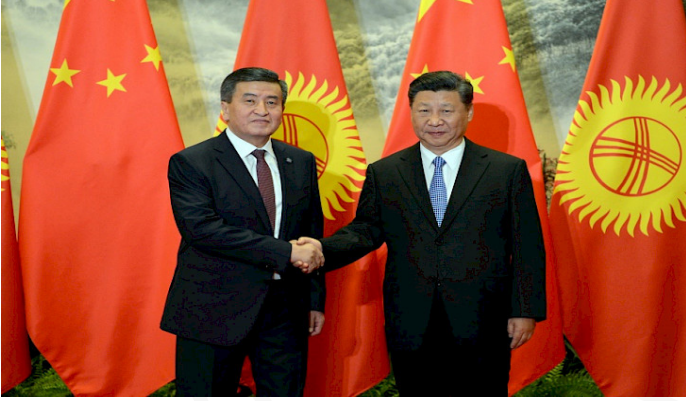
Timeturk.com haber sitesinden alınan bilgide Cumhurbaşkanlığı Basın Merkezinin açıklamalarına yer verildi ve Kirgizistan Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov'un, Kirgizistan ile Türkiye arasında karşılıklı vatandaş seyahatlerine ilişkin anlaşmanın ek protokolünü onayladığı bildirildi.

Cumhurbaşkanlığı Basın Merkezinden yapılan açıklamada, Cumhurbaşkanı Ceenbekov'un, Kirgizistan Meclisi tarafından 27 Kasım 2019 tarihinde kabul edilen Kirgizistan Cumhuriyeti İle Türkiye Cumhuriyeti Arasında Karşılıklı Vatandaş Seyahatlerine İlişkin Anlaşmanın Ek Protokolü'nü 24 Aralık 2019 tarihinde onayladığı belirtildi.

Ek protokolün, iki ülkenin din ve eğitim alanlarındaki devlet kurumlarınca ataması yapılan görevlilerinin çalışma izni alma zorunluluğundan muaf tutulmasını öngören şartları içerdği ifade edildi.

Protokolün ayrıca Türkiye'de üç aydan fazla süre tıbbi hizmet almak veya bu ülkede kalmak isteyen Kirgizistan vatandaşları ve beraberindeki kişilerin ikamet izni ödemesinden muaf tutulmasına imkân sağladığı kaydedildi. Cumhurbaşkanı Ceenbekov'un, onayla ilgili Türkiye tarafının bilgilendirilmesi için Kirgizistan Dışişleri Bakanlığı'na talimat verdiği aktarıldı. İki ülke vatandaşlarının karşılıklı seyahatlerine ilişkin 26 Nisan 2011 tarihinde imzalanan anlaşmanın ek protokolü, 7 Mayıs 2019 tarihinde Ankara'da düzenlenen Türkiye-Kirgizistan Ortak Stratejik Planlama Grubu 3. Toplantısı'nda imzalanmıştı.

ÇİN VE KIRGIZİSTAN ARASINDAKİ TİCARET HACMİNDE 150 KAT ARTIŞ

Çin'in Kırgızistan Büyükelçisi, Çin ve Kırgızistan arasındaki ticaret hacminde ilişkilerin başladığı ilk günden bugüne 150 kat artış sağlandığını açıkladı.

Tazabek.kg haber sitesinden alınan bilgiye göre, iki ülkenin ticarî ilişkileri konusunda bilgiler paylaşan Çin'in Kırgızistan Büyükelçisi Yue Bin, 6 Aralık 2019 tarihinde düzenlediği basın toplantısında şunları kaydetti: "Kırgızistan ve Çin, coğrafi yönden komşu olan, aynı zamanda ulusal çıkarları birbiriyle örtüşen iki ülkedir." Toplantıda, 5 Ocak 2020 tarihinde iki ülke ilişkilerinin 28. yılının kutlanacağını belirten Büyükelçi Yue Bin, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov'un 26 Nisan 2018 tarihinde Çin'in başkenti Pekin'de düzenlenen "Bir Kuşak-Bir Yol" 2. Uluslararası İşbirliği Forumu'na katıldığına da değindi.

Forum çerçevesinde dünyanın 160 ülkesinden gelen yetkililerin Çin ile bazı anlaşmalar imzaladıklarını açıklayan Büyükelçi Yue Bin, "Bir Kuşak-Bir Yol" projesine katılan devletlere Çinli şirketler tarafından doğrudan yapılan yatırımların toplam hacminin son 6 yıl temel alındığında 90 milyar dolara ulaşmış durumda olduğunu ifade etti.

2019 yılının ilk 9 aylık periyodunda Çinli şirketlerin 56 ülkeye toplamda 11,5 milyar dolarlık yatırım yaptığı belirten Büyükelçi Yue Bin, şunları kaydetti: "Çin ve Kırgızistan arasındaki ticaret hacmi, Kırgızistan ile ilişkilerimizin başladığı ilk yıllarla karşılaştırıldığında 150 kat artmış durumda. Son 9 aylık periyotta ticaret hacmi % 6 büyüyerek, 4,4 milyar dolara ulaşmış durumda. Çin, yıllardan beri Kırgızistan'ın en büyük ticaret ortağı konumunda. Çin piyasasına Kırgızistan'dan gelen kiraz, bal, süt ürünleri, fasulye ve buğday girmiş durumda. Yavaş yavaş pazarlarda Kırgızistan'dan gelen büyükbaş hayvan etine rastlamak da mümkün. Çinli şirketlerin yardımıyla Kırgızistan'da çeşitli projeler yapıldı ve yapılıyor: Datka-Kemin Elektrik Enerjisi İletim Hattı, Oş Çarşısı hastanesi ve Kuzey-Güney Otoyolu... Genel olarak baktığımızda Çinli şirketler, Kırgızistan'da 10 bin işçiye istihdam imkânı da yaratmış durumda."

Kırgızistan'ın 31 Ağustos 1991 tarihinde bağımsızlığını ilan etmesinin ardından, 5 Ocak 1992 tarihinde Çin tarafından bağımsızlığı tanınmış ve iki ülkenin resmî ilişkileri başlamıştı.

KIRGIZİSTAN'IN DIŞ TİCARET HACMİ 5,6 MİLYAR DOLARA ULAŞTI

Kırgızistan'ın dış ticaret hacminin 5,6 milyar dolara ulaştığı açıklandı.

Tazabek.kg haber sitesinden alınan bilgiye göre, Kırgızistan Ulusal İstatistik Komitesi İstatistiki Bilgi Toplama ve Değerlendirme Bölümü Başkanı Çınara Turdubayeva tarafından 11 Aralık 2019 tarihinde Bışkek'te düzenlenen basın toplantısında, Kırgızistan'ın dış ticaret hacminin 2019 Ocak-Ekim döneminde 5,6 milyar dolara ulaştığı bildirildi.

İstatistik Komitesi yetkilisi Çınara Turdubayeva tarafından ihracatın % 14,1 arttığı, ithalatın ise % 7,2 azaldığı bilgisi verildi. İhracat oranı artışının, altın ihracatının 1,6 kat artmasından kaynaklandığı bildirildi. Geçtiğimiz 2018 yılının Ocak-Kasım dönemiyle karşılaştırıldığında altın ihracatının % 41,8 arttığı belirtildi.

Toplantıda, seramik eşya ihracatının % 1,7, kuru yemiş ihracatının %39,1, et ve sigara ihracatının % 2,1, tahıl ihracatının % 2,1, çimento ihracatının % 37,2, değerli metal ve ham metal ihracatının ise % 17,6 oranında arttığı açıklandı.

KIRGIZİSTAN ELEKTRİK İHRACATINDAN 1,5 MİLYAR DOLAR KAZANACAK

Kırgızistan'ın, Orta Asya-Güney Asya Elektrik Hattı (CASA-1000) Projesi tamamlandıktan sonraki 15 yılda Afganistan ve Pakistan'a elektrik enerjisi ihracatından 1,5 milyar dolar kazanacağı ifade edildi.

Kabar.kg haber sitesinden alınan bilgiye göre, Kırgızistan Ulusal Elektrik Kurumu Proje Geliştirme İcra Direktörü Akılbek Tümenbayev ve Elektrik İstasyonları Şirketi Genel Müdür Yardımcısı Ulan Orozoyev, düzenlenen basın toplantısında konuyla ilgili açıklamalarda bulundu.

Anlaşma gereği, baraj seviyesinin düşük veya yüksek olması hâllerinde enerji azaltma veya artırma hakkına sahip olduklarını belirten Ulan Orozoyev, Kırgızistan'ın

anlaşma gereği proje bitiminden sonraki 15 yıl boyunca her yıl Mayıs-Eylül döneminde 377 milyon kilovatlık elektrik enerjisi tahsis etmek zorunda olduğunu, 800 milyon kilovatlık elektrik enerjisinin ise değişen şartlara göre istenildiğinde tahsis edilmeyebileceğini açıkladı.

Anlaşma çerçevesinde, elektrik enerjisi tahsisi konusunda sıkıntılı durumlar yaşanması hâlinde Kırgızistan veya Tacikistan'ın, enerji tahsisi konusunda garantörler olarak birbirinin yerine elektrik enerjisi ihracatı yapabileceği de belirtildi. Orta Asya'dan Güney Asya'ya elektrik ihracatını sağlayacak olan Orta Asya-Güney Asya Elektrik Hattı (CASA-1000) Projesi, 12 Mayıs 2016 tarihinde resmî olarak başlatılmış, enerji tedarikçileri olarak Kırgızistan ve Tacikistan, alıcılar olarak ise Afganistan ve Pakistan yer almıştı. Afganistan, Pakistan, Tacikistan ve Kırgızistan bu proje sayesinde bölgesel işbirliğini güçlendirerek, enerji alanındaki sıkıntıları gidermeye çalışacak. Dünya Bankası'nın raporuna göre, Güney Asya'da, 400 milyon kişi elektrik sıkıntısı yaşıyor.

Orta Asya'dan gelecek ucuz elektrik, bu ülkelerin rahat nefes almasını sağlayacak. Tacikistan ve Kırgızistan, su kaynakları bakımından zengin ülkeler oldukları için yaz döneminde bu ülkelere kullanım kapasitesinden fazla elektrik üretiliyor, yazın üretilen ihtiyaç fazlası elektriğin ihraç edilmesi bu ülkelere ek gelir sağlayacak. 1,16 milyar dolar değerindeki projenin 2020 yılında bitmesi planlanıyor.

KIRGIZİSTAN'DA TARIM ÜRÜNLERİ DIŞ TİCARET HACMİ 660,1 MİLYON DOLARA ULAŞTI

Kırgızistan'da tarım ürünleri dış ticaret hacmi, 2019'un Ocak-Eylül döneminde bir önceki yıla göre %17,7 artış göstererek 660,1 milyon dolara ulaştı.

Kırgızistan Tarım, Gıda Sanayisi ve Arazi Islahı Bakanı Yardımcısı Canıbek Kerimaliyev, düzenlediği basın toplantısında KABAR Haber Ajansı'na konuyla ilgili açıklamalarda bulunarak, dış ticaret istatistiklerini paylaştı. Yapılan toplantıda, tarım ürünleri dış ticaret hacminin geçtiğimiz 2018'le karşılaştırıldığında yüzde 17,7 artarak 660,1 milyon dolar olarak gerçekleştiği açıklandı.

Bakan Yardımcısı Kerimaliyev, 2019'un Ocak-Eylül döneminde tarım ürünleri ve işlenmiş gıda ürünleri ihracatının % 24,9 artarak 184,8 milyon dolara; tarım ürünleri ve işlenmiş gıda ürünleri ithalatının ise % 9,9 artarak 475,4 milyon dolara çıktığını bildirdi.

Kırgızistan İhracat Departmanı Başkanı Nurmamat Mullakeldiyev, Kırgızistan'da 2019 yılında 6 milyar dolarlık sebze, meyve, süt ve et ürünleri ihracatı yapıldığını, bu ihracatın genellikle Türkiye, Kazakistan, Rusya ve Ukrayna'ya yapıldığını açıkladı.

KIRGIZİSTAN TARIM SEKTÖRÜNE 72,4 MİLYON DOLAR DESTEK VERECEK

Kırgızistan Hükümeti, tarım sektöründe faaliyet gösteren çiftçi ve firmalara 5 milyar som (72,4 milyon dolar) tarımsal destekleme vermeyi planlıyor.

Tazabek.kg haber sitesinden alınan bilgiye göre, Kırgızistan Başbakanı Muhammedkalıy Abulgaziye, Kırgızistan'ın Oş Bölgesi'nin Aravan ilçesine bağlı Enternasyonal köyündeki sera kompleksini gezdi.

Ziyaret kapsamında "Tarım sektörüne yapılması planlanan

destek, bölgesel kalkınmaya doğrudan katkıda bulunacak." açıklamalarında bulunan Başbakan Abulgaziye, Hükümet tarafından çiftçilere ne kadar çok maddi destekleme yapılırsa kalkınmanın da bir o kadar hızlı olacağına dikkat çekti ve hükümetin, tarım alanında faaliyet gösteren çiftçilere ve firmalara kredi desteğini artırmak için kaynak aradığını da sözlerine ekledi.

Başbakan Abulgaziye'in açıklamalarına göre, Kırgızistan Hükümeti ve Kanada merkezli Centerra Gold Şirketi arasında yapılan stratejik anlaşma kapsamında devlet hazinesine giren 5 milyar somun (72,4 milyon dolar), bölgeleri ve tarım sektörünü geliştirmek için tahsis edileceği bildirildi. Bu sayede tarımsal üretim tesislerinin açılması, tarım sektöründe gelişme ivmesinin hızlanması ve çiftçilerin gelirlerini artırması sağlanacak.

Ayrıca Başbakan Abulgaziye'in, Kırgızistan Tarım Gıda Sanayi ve Arazi Islahı Bakanlığı yetkililerine bölgedeki seraların geliştirilmesi için proje yapılması, yapılacak projelerin yerel yönetim organları ve tarım alanında faaliyet gösteren özel sektör temsilcileriyle birlikte hareket edilerek hazırlanması görevini verdiği bildirildi.

KIRGIZİSTAN'A YAPILAN YATIRIMLARDA ARTIŞ

Kırgızistan'a yapılan yatırımların 2019 yılının ilk 9 aylık döneminde %67,3 artış gösterdiği bildirildi.

Tazabek.kg haber sitesinden alınan bilgiye göre, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov, 25 Aralık 2019 tarihinde Ala-Arça Devlet Rezidansında 2019 yılında yapılan faaliyetler hakkında bilgilendirme toplantısı düzenledi. Cumhurbaşkanı Ceenbekov, düzenlediği toplantıda 2019 yılının ilk 9 aylık döneminde ülkeye yapılan yatırım hacminin 2018 yılının aynı dönemiyle karşılaştırıldığında %67,3 artış gösterdiğini, toplam yatırımın ise 577 milyon dolar olduğunu ifade etti.

Cumhurbaşkanı Ceenbekov, ülkedeki yatırım ortamını iyileştirmeye yönelik yapılan birkaç faaliyeti de dile getirdi. Bu faaliyetleri maddeler hâlinde sıralayacak olursak;

- 1- Yeni kurulan yatırımların, ilk iki yıllık süre zarfında kontrolden geçirilmeyeceği,
- 2- Girişimcilerin hukuklarının korunmasına yönelik, Business Ombudsman Enstitüsü'nün açıldığı,
- 3- Hukukî işlemleri elektronik kayıttan geçirmek için dijital bilgi sisteminin kurulduğu,
- 4- Vergi prosedürlerinin saklı tutularak uygulanmasına

yönelik yapılan proje çerçevesinde dijital patent, elektronik fatura, çevrim içi kasa gibi cihazlarının hayata geçirildiği, 5- Teknolojik cihazların ithalatıyla uğraşan ticarî kurumlarının gümrük işlemlerinden muaf tutulacağı açıklandı.

KAZAKİSTAN-POLONYA ARASI UÇAK SEFERİ

Kazakistan ve Polonya arasında yeni uçak seferi açılıyor. Kazakistan Sanayi ve Altyapı Geliştirme Bakanlığı basın servisinin Kazpravda.kz haber sitesine verdiği bilgiye göre, 3 Aralık 2019 tarihinde Kazakistan hükümet yetkilileri ile Polonya havacılık otoriteleri arasında bir görüşme yapıldı. Bakanlığın basın bildirisinde: "Devlet başkanının görevlendirmesi ile kabul edilen Açık Gökyüzü kriterleri kapsamında uçak seferlerinin sayısı artırılmıştı. Bu münasebetle Nur Sultan-Varşova şehirleri arası uçak seferlerinin gidiş-geliş olmak üzere her gün, Varşova-Almatı hattı arasında ise haftada 7 uçuşun yapılması kararı alındı." denildi.

Basın servisinin verdiği bilgi doğrultusunda, iki taraf arasında yapılan anlaşmaya göre, Polonya'nın LOT Polish Havayolları'nın Varşova'dan Nur Sultan'a yapacağı uçuşları 2020 yaz sezonundan başlayarak haftalık 4 - 7 uçuşa çıkaracağı; 2020 yılının son çeyreğinden itibaren ise Almatı'ya düzenli uçuş seferleri yapmaya başlayacağı

açıklandı. Polonyalı hava yolu şirketinin, ilerleyen tarihlerde Çimkent'e de uçuş seferleri düzenlemeyi planladığı bildirildi.

KAZAKİSTAN'DAN 65 MİLYON TON PETROL İHRACATI

Kazakistan Enerji Bakan Yardımcısı Aset Magauov, 2019 yılının Ocak-Kasım döneminde 65,7 milyon ton petrol ihraç edildiğini bildirdi.

Trt.net.tr haber sitesinden alınan bilgiye göre, Bakan Yardımcısı Magauov, Kazakistan Başbakanlığı Basın Merkezi'nin 6 Aralık 2019 tarihinde düzenlediği basın toplantısında, 2019'un Ocak-Kasım döneminde Kazakistan'da 82,5 milyon ton petrol üretildiğini belirterek, "Yıl sonuna kadar 90,5 milyon ton petrol üretilmesi bekleniyor." dedi.

Kazakistan'ın petrol üretiminin % 60'ının Tengiz, Kaşagan ve Karaçaganak gibi büyük petrol kuyularından elde edildiğini kaydeden Bakan Yardımcısı Magauov, 2019'un ilk 11 ayında söz konusu üç kuyudan 50,1 milyon ton petrol üretildiğini açıkladı.

Bu yıl tahmin edilen petrol ihracatının 70,5 milyon ton olduğunu söyleyen Magauov, şunları kaydetti: "2019'un ilk 11 ayında 65,7 milyon ton petrol ihraç edildi."

Bakan Yardımcısı Magauov, bu dönemde Kazakistan'da 15,7 milyon ton ham petrolün rafine edildiğini, yıl sonuna kadar bu rakamın 17 milyon tona çıkarılmasının hedeflendiğini belirtti.

Kazakistan 2023 yılına kadar petrol üretimini 100 milyon tona çıkarmayı hedefliyor.

KAZAKİSTAN'IN BÜTÇE GELİRLERİ 15,5 MİLYAR DOLARA ULAŞTI

Kazakistan devlet bütçe gelirlerinin, 2019 yılının ilk 11 aylık döneminde toplam 6 trilyon tenge (15,5 milyar dolar) olduğu açıklandı.

Kazpravda.kz haber sitesinden alınan bilgiye göre, Kazakistan Maliye Bakanı Alihan Smailov'un, hükümet toplantısında konuyla ilgili açıklamalarda bulunduğu bildirildi. Bakan Smailov toplantıda şunları kaydetti: "11 aylık sonuçlara göre, devlet bütçesi gelirleri % 101,3 artış göstererek, devlet bütçesi % 100,3, yerel bütçeler ise % 104,1 oranında gerçekleştirildi. Net bütçe gelirleri toplamda 6 trilyon 219 milyar tenge (15,5 milyar dolar) oldu."

Bütçe gelirlerin artmasını uluslararası ticaret vergilerine ve gümrük gelirlerine bağlayan Bakan Smailov, 2018'in Ocak-Ekim dönemiyle karşılaştırıldığında 2019 yılının aynı döneminde ticaret ve hizmet sektöründe gelişme ivmesinin yakalandığını açıklayarak şunları kaydetti: "2018'in Ocak-Ekim dönemiyle 2019'un aynı dönemi karşılaştırıldığında inşaat sektöründe % 112,7, ticarete % 107,5, ulaşım sektöründe % 105,6, iletişim sektöründe % 104,5, sanayi sektöründe ise % 103,5 artış sağlandı."

KAZAKİSTAN-TÜRKİYE ARASINDAKİ DİŞ TİCARETTE % 54 ARTIŞ

Kazakistan ve Türkiye arasındaki dış ticaret hacmi, 2019 yılının ilk 10 ayında, 2018 yılının aynı dönemiyle karşılaştırıldığında % 54 artış göstererek 2,5 milyar dolara ulaştı.

Hurriyet.com.tr haber sitesinden alınan bilgiye göre, Kazakistan Ekonomi Bakanlığı İstatistik Komitesi, 2019 yılının ekonomi verilerini kamuoyuyla paylaştı. Açıklanan verilere göre, 2019 yılının Ocak-Ekim döneminde iki ülke arasındaki dış ticaret hacmi, 2018'in aynı dönemine göre % 54 (899,9 milyon dolar) artış göstererek, 2 milyar 554 milyon 421 bin dolar düzeyine ulaştığı bildirildi.

Kazakistan'dan Türkiye'ye yapılan ihracat 1 milyar 878 milyon dolar seviyesinde tespit edilirken, ithalat 676 milyon 401 bin dolar olarak kayıtlara geçti.

Kazakistan, Türkiye'ye buğday, bakır, doğal gaz, petrol, alüminyum ve çinko ihraç ederken; Türkiye'den elektrikli donanım, makine, tekstil ve mobilya ithalatı gerçekleştiriyor.

KAZAKİSTAN'DA BİR GÜNEŞ ENERJİSİ SANTRALİ DAHA HİZMETE GİRDİ

Kazakistan'ın Kızılorda Eyaleti'ndeki Çiğli beldesinde yeni bir güneş enerjisi santrali daha hizmete girdi.

Kp.kz haber sitesinden alınan bilgiye göre, Kazakistan'ın Kızılorda Eyaleti'ndeki Çiğli beldesinde yılda 50 megavat elektrik üretme kapasitesine sahip yeni bir güneş enerjisi santrali 17 Aralık 2019 tarihinde daha devreye alındı. Uzmanlar tarafından yeni kurulan Baykonur Solar güneş enerjisi santrali, Kazakistan'ın güney bölgeleri için planlanan, çok kıymetli Yeşil Ekonomi Projesi'nin bir parçası olarak değerlendiriliyor.

Kızılorda Valiliği'nin açıklamasına göre, 150 hektarlık alana kurulu olan santralin maliyetinin 23 milyar tenge (59,7 milyon dolar) olduğu bildirildi. 150 bin adet fotovoltaik panele sahip güneş enerjisi santralinde yaklaşık 14 adet merkezî inverter ve bir trafo merkezi bulunuyor. Santral sayesinde 23 kişiye iş imkânı sunuldu.

Kızılorda Valisi Kuanışbek İskakov konuyla ilgili şunları kaydetti: "Enerji santralinin hayata geçirilmesi, ülkemizdeki yenilenebilir enerji kaynaklarının payının artırılması ve

yeşil teknolojiye geçilmesi yönünde büyük bir adım olduğu kanaatindeyim." Kazakistan'ın Almatı şehrinde yakın tarihlerde rüzgâr ve güneş enerjisi santralleri kurulmuştu. Bunlardan Enbekşikazak ilçesine bağlı Nurlı köyü yakınlarındaki rüzgâr enerjisi santrali, 2,5 megavatlık 2 adet rüzgârgülünden oluşuyor.

KAZAKİSTAN 2019 OTOMOTİV SEKTÖRÜ İSTATİSTİKLERİ AÇIKLANDI

Kazakistan Otomobil Endüstrisi İşletmeleri Birliği (KazAvtoProm), 2019'un ilk 11 aylık çerçevesinde otomobil sektöründeki istatistikî bilgileri kamuoyuyla paylaştı.

Kazpravda.kz haber sitesinden alınan bilgiye göre, Kazakistan'da 312,5 milyar tenge (814,3 milyon dolar) değerinde 45.208 adet araç (otomobil, kamyon, otobüs, özel araç ve treyler) üretildiği bildirildi.

2019'un ilk 11 aylık döneminde, Kazakistan montajı yapılan Lada (13.463 adet), Hyundai (13.051 adet), KIA (3.173 adet), Ravon (2.476 adet) ve JAC (957 adet) marka araçların satışının gerçekleştirildiği ve bu markalara yoğun talebin olduğu belirtildi. Ayrıca, Skoda (923 adet), Chevrolet (738 adet), UAZ (395 adet) ve Peugeot (37 adet) gibi yerli üretim markaların da listede kendine yer bulduğu bilgisi verildi.

KazAvtoProm Stratejik Planlama Direktörü Artur Miskaryan şunları kaydetti: "Bu yıl, yerli üretim otomobillere olan yüksek talep, artan rekabet gücü ve gelişmiş sanayi karşısındaki potansiyelini bir kez daha doğruladı. Tahminlerimize göre, 2019 yılı taşıt üretimi 50 bine yaklaşacak gibi. Bu oranın, krize kadarki durumdan daha iyi olduğunu söyleyebilirim. 2018 yılıyla karşılaştırıldığında 2019 yılının ilk 11 ayında otomobil endüstrisi % 64 büyüme ile Gayrisafi Yurt İçi Hâsıla (GSYİH)'ya 312,5 milyar tenge (814,3 milyon dolar) katkı yaptı. Otomotiv endüstrisi ülke ekonomisinin en hızlı şekilde büyümesini sağlayan sektördür."

TÜRKMENİSTAN'IN TACİBAY DOĞAL GAZ YATAĞINDA ÜRETİME BAŞLANDI

Türkmenistan'ın Lebap ilinin güneyinde yeni açılan Tacibay yatağında doğal gaz üretimine başlandığı bildirildi.

Centralasia.news haber sitesinden alınan bilgide Türkmenistan'ın Altın Çağ haber ajansının açıklamalarına yer verildi. Açıklamada, Türkmenistan'ın Lebap Gaz Üretim İdaresi (Lebapgazodobycha)'nin Tacibay'daki yeni doğal gaz yatağından 10 milyon metreküp doğal gaz üretimi yaptığı belirtildi.

Tacibay doğal gaz yatağının günlük üretim kapasitesinin, günlük 450 bin metreküpten fazla olduğu ve üretimi artırmak için üç doğal gaz kuyusunun daha açılacağı bildirildi.

Henüz yeni bir doğal gaz yatağı olan Tacibay yatağı, Türkmenistan'ın doğusundaki Malay doğal gaz sahasına yakın bir bölgede yer alıyor. Malay doğal gaz sahasında 20 yıldan beri doğal gaz üretimi yapılıyor. Önümüzdeki günlerde, yeni kuyuların işletmeye alınmasıyla doğal gaz üretiminin önemli ölçüde artması bekleniyor.

Türkmenistan Jeoloji İdaresi (Turkmengeologiya), 2019 yılının mayıs ayında Tacibay sahasında doğal gaz yatağı bulmuştu. Türkmenistan'ın, doğal gaz rezervleri açısından dünyada 4. sırada yer aldığı ifade ediliyor. Petrol ve

doğal gaz rezervleri açısından zengin olan, buna bağlı olarak petrol ürünleri ihracatından büyük gelir elde eden Türkmenistan, bu sayede dış borçlarını kapatma ve yıllık bütçesini artırma imkânı bulmuş durumda.

Türkmenistan doğal gazının en büyük taliplisinin Çin olduğu belirtildi. 2019 yılının nisan ayında ise 3 yıl aradan sonra, Rusya merkezli Gazprom Şirketi'nin Türkmenistan doğal gazına tekrar talip olduğu bildirildi.

TÜRKİYE 2019'DA KIRGIZİSTAN, TÜRKMENİSTAN VE ÖZBEKİSTAN'DAN GELEN 19 BİN İŞÇİYE ÇALIŞMA İZİNİ VERDİ

Türkiye, 2019'da Kırgızistan, Türkmenistan ve Özbekistan'dan gelen 19 bin işçiye çalışma izni verdi.

Hurriyet.com.tr haber sitesinden alınan bilgiye göre, Türkiye Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından 2019 yılında çalışma izni verilen ülkeler hakkındaki istatistikî bilgiler kamuoyuyla paylaşıldı. Açıklamaya

göre, dünyanın dört bir yanından binlerce kişi, Türkiye'de çalışma izni alabilmek için Türkiye Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına başvurdu. Toplam 165 ülkeden yapılan başvuruları titizlikle inceleyen Bakanlık, 2019 yılının ocak-ekim döneminde 113 bin 134 yabancıya çalışma izni verdi. Bunların arasında Kırgızistan, Türkmenistan ve Özbekistan'ın ilk sıralarda olduğu bildirildi.

Kamuoyuyla paylaşılan bilgide ilk sıralarda yer alan Orta Asya Türk cumhuriyetlerinden Kırgızistan'dan 10 bin, Türkmenistan'dan 5 bin ve Özbekistan'dan 4 bin kişiye çalışma izni verildiği bildirildi. Rusya'dan ise 3 bin kişiye çalışma izni verildiği belirtildi.

Birçok yabancı için istihdamda hedef ülke konumunda olan Türkiye'de, çalışma izni verilen yabancı sayısı her geçen yıl artış göstermekte. 2009'da 13 bin civarında olan çalışma izni alan yabancı sayısı, son 10 yılda yaklaşık 10 kat artmış bulunuyor. Bakanlık tarafından 2011'de 17 bin 466, 2012'de 32 bin 279, 2013'te 45 bin 823, 2014'te 52 bin 295, 2015'te 64 bin 521, 2016'da 73 bin 549, 2017'de 87 bin 182, 2018'de ise 115 bin 837 kişiye çalışma izni verilmişti.

TÜRKMENİSTAN'DAN ÖZBEKİSTAN'A ELEKTRİK İHRACATI

Özbekistan, 1 Aralık 2019 tarihinden itibaren Türkmenistan'dan elektrik ithalatı yapmaya başlıyor. Uz.sputniknews.ru haber sitesinden alınan bilgiye göre, 30 Kasım 2019 tarihinde Özbekistan'ın Elektrik Şebekeleri Anonim Şirketi ile Türkmenistan'ın Turkmenenergo Devlet Elektrik Enerjisi Kurumu arasında 2019-2020 dönemi için elektrik ithalatı konusunda anlaşma yapıldı. Söz konusu anlaşmayla ilgili Özbekistan tarafından yapılan basın açıklamasında: "2019-2020 dönemi için elektrik ithalatı konusunda imzalanan anlaşma ile 1 Aralık 2019 tarihinden itibaren Özbekistan'daki elektrik sıkıntısı ortadan kalkacak ve tüketicilere kesintisiz elektrik sağlanacak." dendi. 2018 yılında Asya Kalkınma Bankası (AKB) tarafından, iletişim ağını desteklemek, enerji arzının güvenilirliğini artırmak ve komşu ülkelere elektrik ihracatının sağlanması için Türkmenistan'a 500 milyon dolarlık kredi verilmişti. Bu sayede Türkmenistan'ın, elektrik üretimini 2024 yılına kadar 33 milyar kilovat saate çıkarması ve komşu ülkelere elektrik ihracatını artırması bekleniyor.

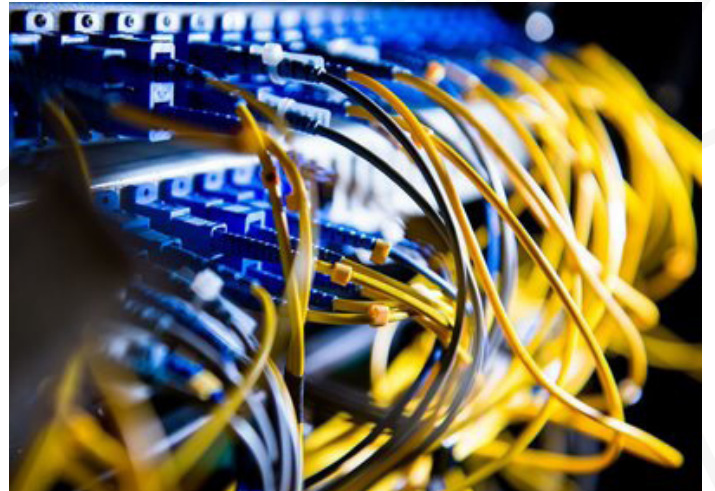
TÜRKMENİSTAN VE AZERBAYCAN'DAN HAZAR DENİZİ'NE FİBER OPTİK İLETİŞİM HATTI

Hazar Denizi'ne fiber optik iletişim hattı kuruluyor. Türkmenistan ve Azerbaycan, üzerinde anlaşmaya varılan, Hazar Denizi'ne yapılacak Trans-Avrasya Superenformasyon Kablo Anahattı (TASIM) ile birbirine bağlanıyor.

Türkmenistan Devlet Haber Ajansı'ndan alınan bilgiye göre, Türkmenistan ve Azerbaycan'ın iletişim kurumları yetkilileri, Hazar Denizi'nin altından Trans-Avrasya Superenformasyon Kablo Anahattı (TASIM)'nin yapımı konusunda anlaştı. Türkmenistan'ın başkenti Aşkabat şehrinde 27-28 Kasım 2019 tarihleri arasında düzenlenen Uluslararası Turkmentel 2019 İletişim Forumu çerçevesinde Türkmenistan ve Azerbaycan hükümet temsilcilerinin, iki ülkenin iletişimini ve bilgi akışını hızlandırmak için Hazar Denizi'ne fiber optik iletişim hattının kurulması konusunda anlaşmaya vardığı bildirildi.

Türkmenistan'ın Hazar Denizi'ne kıyı Türkmenbaşı bölgesi ile Azerbaycan'ın Siyezen kıyı kentini birbirine bağlayacak olan fiber optik iletişim hattının, Asya ile Avrupa arasındaki telekomünikasyon transit rotalarını da iyileştirmesi bekleniyor.

Türkmenistan'da hali hazırda 5 ayrı uluslararası fiber-optik iletişim geçiş hattı bulunuyor: Aşkabat (Türkmenistan) - Badzhigiran (İran) Hattı, Serhetabat - Herat (Afganistan) Hattı, İmamnazar (Türkmenistan) - Akina (Afganistan) Hattı, Türkmenabat (Türkmenistan) - Buhara (Özbekistan) Hattı ve Garabogaz (Türkmenistan) - Fetisov (Kazakistan)

hatları. Bu anlaşma ile TürkmenTelekom ve AzerTelecom şirketlerinin ortaklaşa yürüttükleri Hazar Denizi fiber-optik iletişim hattı projesi hayata geçirilmiş olacak.

Telekomünikasyon alanında ileri teknoloji ürünlerin kullanılması, ülkelerin sosyo-ekonomik yönden gelişiminde ve milletlerarası iş birliğinin başarılı bir şekilde hayata geçirilmesinde büyük rol oynamakta. Ülkeler arası bilgi alışverişine olan ihtiyaç, iletişim trafiğinin hızlanmasına büyük katkı sağlayan fiber optik iletişim hatlarını vazgeçilmez kılıyor.

TÜRKMENİSTAN'IN RUSYA'DAN ALDIĞI AĞIR VASITALARIN TESLİMATI DEVAM EDİYOR

Türkmenistan'ın Rusya'dan aldığı ağır vasıtaların bir teslimatı daha gerçekleşti.

Türkmenistan'ın resmî haber kaynaklarına dayanan Turkmenportal.com haber sitesinden alınan bilgiye göre, Türkmenistan'ın Rusya'dan aldığı ağır vasıtaların 110 araçlık yeni partisinin, 10 Aralık 2019 tarihinde Uluslararası Türkmenbaşı Deniz Limanı'na ulaştığı bildirildi. Ağır hizmette kullanılacak olan araçların arasında damperli, tankerli, beton mikserli ağır vasıtaların bulunduğu açıklandı. Yapılan anlaşmaya göre, Türkmenistan Rusya'dan aşamalı olarak yaklaşık 2 bin adet ağır vasıta satın alacak. Teslimatlar, aşamalar halinde gerçekleştirilmeye başlandı. Alınan araçların, Türkmenistan'ın Tarım ve Çevre Koruma Bakanlığı, İnşaat ve Mimarlık Bakanlığı, Sanayi ve Komünikasyon Bakanlığı, Su Kaynakları Devlet Komitesi, Jeoloji Bakanlığı, Türkmen Kimya Devlet Kurumu, Türkmenbaşı Petrol Rafinerisi ve diğer devlet kurumlarına dağıtılacağı bilgisine yer verildi.

Türkmenistan Sanayi ve İletişim Bakanlığı, 2019 yılında Rusyalı ortaklarından 200 adet ağır vasıta satın almıştı. Bu yılının sonuna kadar 20 aracın daha teslimatının yapılması bekleniyor. Rusya'nın Kamaz Şirketi'nin ürettiği ağır vasıtalarının istikrarlı alıcılarından biri olan Türkmenistan, 2008-2018 yılları arasında Rusya'dan 9 binden fazla

ağır vasıta ve araç satın almıştı. Bu araçlar, ülkenin çeşitli ticari sektörlerinde yaygın olarak kullanılmakta. Bu sebeple Türkmenistan'ın Aşgabat, Balkanabat, Marı ve Türkmenabat şehirlerinde bu ağır vasıtaların satış ofisleri bulunuyor.

Ağır vasıta ve dizel motor üreticilerinden biri olan Kamaz Şirketi, 1969 yılında Özerk Tataristan'a bağlı Yarçallı şehrinde kurulmuştu. Şirketin ana üretim merkezi, günümüzde aynı şehirde faaliyet gösteriyor.

TÜRKMENİSTAN'DAN AKILLI TV ÜRETİMİ

Türkmenistan'da dâhili IP uydu alıcısı olan akıllı TV imalatının yapılması planlanıyor.

Kant.kg haber sitesinden alınan bilgiye göre, 15 Aralık 2019 tarihinde yapılan Türkmenistan Hükûmeti Bakanlar Kurulu toplantısında konuyla ilgili açıklama yapıldığı bildirildi. Verilen bilgiye göre, 32", 42" ve 55" inç ekran ölçüsüne sahip

akıllı TV'lerin üretiminin, Aydın Giceler Şirketi tarafından yapılması planlanıyor. Türkmenistan Telekomünikasyon ve Bilişim Enstitüsü Genç Bilim Adamları Merkezi uzmanları tarafından geliştirilen yazılımların kullanılacağı TV'lerin, dâhili IP uydu alıcısı ile donatılacağı açıklandı.

Türkmenistan Devlet Haber Ajansı'nın verdiği bilgiye göre, TV'lerin yüksek kalitede imal edilmesini sağlamak için Aydın Giceler Şirketi'nde yer alacak bazı uzmanların yurtdışında eğitim almış kişilerden seçileceği bildirildi.

Yerli akıllı TV üretme planını onaylayan Türkmenistan Devlet Başkanı Gurbanguli Berdimuhammedov ise Türkmenistan'ın yerli üretiminin geliştirilmesinde birçok imkânın olduğunu belirterek, özellikle yerli elektronik endüstrisinin gelişmesini güçlendirmek için yerli özel sektörün bu alanda daha aktif olarak yer alması gerektiğine dikkat çekti.

IP uydu alıcısı ile donatılmış TV teknolojisi, İnternet protokolü üzerinden kullanıcıya görüntü ve ses aktarımı yapabiliyor. Dünyadaki birçok Televizyon istasyonu, IP Video Server ağını kullanarak İnternet üzerinden kendi yayınlarının izlenebilmesini sağlıyor.

TÜRKMENİSTAN VE ÖZBEKİSTAN ARASINDAKİ DİŞ TİCARETTE ARTIŞ

Türkmenistan ve Özbekistan arasındaki dış ticaret hacminin 2018'in aynı dönemine göre yaklaşık % 90 oranında artarak, 457,8 milyon dolara ulaştığı bildirildi.

Ca-news.org haber sitesinden alınan bilgiye, Özbekistan Devlet İstatistik Komitesi'nin 2019 Ocak-Kasım dönemi dış ticaret raporuna yer verildi. Rapora göre Türkmenistan'dan Özbekistan'a yapılan ihracat 374,1 milyon dolar iken Özbekistan'dan Türkmenistan'a yapılan ihracatın ise 83,7 milyon dolar olarak gerçekleştiği bildirildi. Böylece Türkmenistan'ın Özbekistan'dan yaptığı ithalat 2018 yılında 43,8 milyon dolar iken, 2019 yılında bu oran 83,7 milyon dolara çıkmış oldu.

Açıklamaya göre Türkmenistan'ın, Özbekistan'ın dış ticaret ortakları arasında ilk sıralarda yer aldığı bildirildi. Aynı şekilde Türkmenistan'ın da Özbekistan'ın ihracat yaptığı ilk 20 ülke arasında olduğu da belirtildi.

Özbekistan Türkmenistan'a taşıt, yedek parça, mineral gübre, meyve-sebze, inşaat malzemeleri, elektrikli eşya, mekanik cihaz ve metal ürünleri ihraç ediyor. Türkmenistan ise Özbekistan'a petrol, petrokimya ürünleri, polipropilen, pamuk ve cam ihraç ediyor.

2020'de iki ülke, karşılıklı dış ticaret hacmini 500 milyon dolara çıkarmayı planlıyor. Son istatistiklere bakıldığında, bu planlama fazlasıyla gerçekleşecek gibi görünüyor.

TACİKİSTAN'DAN 402,2 MİLYON DOLARLIK ALÜMİNYUM İHRACATI

Tacikistan, 2020 yılında 402,2 milyon dolarlık birincil alüminyum ihracatı ve 360,8 milyon dolarlık alüminyum oksit (alümina) ithalatı planlıyor.

Tacikistan Telgraf Ajansı'nın Tajikta.tj haber sitesinden alınan bilgiye göre bu planlamanın, Tacikistan'ın 2018-2020 periyodunun temel makroekonomik göstergelerinde bulunduğu bildirildi. Buna göre Tacikistan, 2020 yılında yurt dışından 360,8 milyon dolarlık 440 bin ton alüminyum oksit (alümina) ithalatı, 402,2 milyon dolarlık ise 260 bin ton birincil alüminyum ihracatı yapmayı planlıyor.

Tacikistan Ekonomik Kalkınma ve Ticaret Bakanı Negmatullo Hikmatullozoda tarafından 2019 yılının Şubat ayı ortalarında düzenlenen basın toplantısında, 2019 yılında Tacikistan'ın birincil alüminyum üretiminin 1,6 kat artırılmasının planladığı açıklanmıştı.

2019 yılının sonuna kadar 149 bin ton alüminyum üretimi yapılacak olan Tacikistan'da, geçtiğimiz 2018 yılında yaklaşık 96 bin ton birincil alüminyum çıkarılmıştı.

AB'DEN TACİKİSTAN'A SEBZOR SANTRALİ İÇİN 20 MİLYON AVRO

Avrupa Birliği (AB), Sebzor Hidroelektrik Santrali yapımı için Tacikistan'a 20 milyon avro hibe tahsis ediyor. Tacikistan Telgraf Ajansı'nın Tajikta.tj haber sitesinden alınan bilgiye göre, AB Tacikistan Büyükelçisi Marilyn Josefson ile Alman Kalkınma Bankası (KfW) Duşanbe Temsilciliği Başkanı Andreas Schneider, 6 Aralık 2019

tarihinde Tacikistan'ın Dağlık Badahşan Özerk Bölgesi'nin Roştkala (Kızılkale) ilçesindeki Sebzor Hidroelektrik Santrali projesinin yapım finansmanı konusundaki anlaşmaya imza attılar.

AB Duşanbe Temsilciliği'nin açıklamasına göre, Sebzor Hidroelektrik Santrali'nin yapımı için Almanya Hükümeti tarafından bugüne kadar 17 milyon avro verildiği belirtildi. Yapılan yeni anlaşma ile ek olarak 20 milyon avro verileceği açıklandı. Böylece hidroelektrik santrali projesi için toplam finansmanın 37 milyon avroya ulaştığı bildirildi.

Büyükelçi Josefson, proje sayesinde Tacikistan'ın, Afganistan'a bağlı Badahşan iline elektrik ihraç etme fırsatını yakalayacak olmasını belirterek, projenin sosyal ve çevresel önemine vurgu yaptı.

KfW Duşanbe Temsilciliği Başkanı Schneider ise projenin Tacikistan'ın Dağlık Badahşan Özerk Bölgesi'nde ve bölgeye bağlı Roştkala (Kızılkale) ilçesinde çevreye zarar vermeyen enerji üretimini artıracığını belirtti.

Tacikistan'ın Şahdara Nehri'ne kurulacak olan Sebzor Hidroelektrik Santrali tamamlandığında yılda 74,5 milyon Kilovatt (kW) elektrik üretebilecek.

TACİKİSTAN'DA PAMUK VE TAHİL HASADI ARTIŞI

Tacikistan'da 2019 hasat döneminde, yaklaşık 400 bin ton pamuk, 858,4 bin ton ise tahıl ürünü toplandı.

Tacikistan Telgraf Ajansı'nın Tajikta.tj haber sitesinden alınan bilgiye göre, Tacikistan Tarım Bakanlığı Basın Merkezi'nin, konuyla ilgili açıklamalarda bulunduğu bildirildi. Açıklamada, 2019 yılı hasat döneminde yaklaşık 400 bin ton pamuk, 858,4 bin ton ise tahıl ürününün hasat edildiği bilgisi verilerek, "2019 yılında pamuk ekilen 185 bin 670 hektarlık alandan, 25 Kasım 2019 tarihinden itibaren yapılan hasatta toplam 398 bin 380 ton pamuk elde edildi." dendi. Ayrıca, 2019'da hasadı yapılan ham pamuğun, 2018'de hasadı gerçekleştirilen ham pamuktan 110 bin 434 ton daha fazla olduğu bildirildi. Böylece hektar başına ortalama 21,5 ABD senti gelir elde edilmiş oldu.

Ayrıca Tacikistan Tarım Bakanlığı'ndan gelen en son bilgilere göre, 22 Kasım 2019 itibarıyla yaklaşık 858,4 bin ton tahıl hasat edildiği açıklandı. 2019'daki toplam tahıl hasadı oranının, 2018'deki hasat oranından 148 bin 408 ton daha fazla olduğu belirtildi. 2020 hububat hasadı

için 109 bin 103 hektarlık alana sonbahar ekiminin de gerçekleştirildiği bildirildi. Böylece 2020 hububat hasadı için yapılan planın % 70'i daha şimdiden uygulanmaya başlanmış durumda.

ÖZBEKİSTAN'DA JAPONYA TARZI TURİSTİK OTEL YAPIMI

Özbekistan'da, ülkeye daha çok turist çekmek amacıyla Japonya tarzı oteller inşa edilecek.

Özbekistan Dış Ticaret Bakanlığı'nın Centralasia.news haber sitesine verdiği bilgiye göre, Japonyalı turizm şirketi H.I.S. Holding'in, Özbekistan'ın başkenti Taşkent

ve Semerkant şehirlerine 2020 yılında Japonya mimari tarzına uygun oteller inşa etmeyi planladığı açıklandı. Ayrıca, aynı şirketin, turist akışının artmasını sağlamak için Özbekistan'da bir ofis açmak istediği de duyuruldu.

Özbekistan Yatırım ve Dış Ticaret Bakanlığı yetkilisi Sardor Umarzakov başkanlığındaki Özbekistan heyetinin Japonya'ya yaptığı resmî ziyaret kapsamında Japonyalı iş insanlarıyla ortak bir toplantı düzenlendi.

Yapılan toplantıda H.I.S. Holding Yönetim Kurulu Başkanı Hideo Savada, Özbekistan ile turizm ve otel işletmeciliği sektöründe iş birliği yapmaya hazır ve istekli olduklarını açıkladı. Hideo Savada, geçtiğimiz günlerde başkent Taşkent ve Semerkant'ta modern Japonya tarzı oteller yapmayı planladıklarını duyurmuştu.

Projeyi hayata geçirmek için 2020'nin ilk çeyreğinde Japonyalı mimarların, Özbekistan'ın başkenti Aşkabat'ta Japonya tarzı modern bir otel inşaatına başlayacağı bildirildi. Buna benzer bir yapının daha sonra Samarkant'a da yapılacağı açıklandı.

Atılan bu adım, Özbekistan'daki turizmi geliştirmeyi, dünyanın dört bir yanından ülkeye turist çekmeyi ve yeni turistik rotaları oluşturmayı hedefliyor.

ÖZBEKİSTAN'A 2019'DA 20,7 MİLYAR DOLAR YATIRIM YAPILDI

Özbekistan'a 2019 yılında 20,7 milyar dolar yatırım yapıldı. Özbekistan Telgraf Ajansı'nın Uztag.info haber sitesinden alınan bilgiye göre, 2019 yılında Özbekistan'a toplam 20,7 milyar dolar yatırım yapıldığı bildirildi. Konuyla ilgili yaptığı açıklamada Özbekistan Yatırım ve Dış Ticaret Bakan Yardımcısı Badriddin Abidov şunları kaydetti: "Özbekistan'da, yabancı yatırımcıların finansman projeleriyle ilgili pratikte hiçbir problem yok. İçinde bulunduğumuz 2019 yılının 9 Aralık tarihine kadar yatırımcılar tarafından Özbekistan'da hayata geçirilmekte olan projeler için 20,7 milyar dolar yatırım yapıldı. 2018'de bu rakam 15 milyar dolardı. 2018 yılında devlet güvencesi altındaki projelerin finansmanı için devlet bütçesinden yaklaşık 2 milyar dolar olarak çıkmıştı, bu yıl bu rakam neredeyse 3 milyar dolara ulaştı."

Bakan Yardımcısı Abidov, ayrıca 2019'un sonunda yaklaşık 22 bin yeni iş imkânı sağlanacağını vurguladı.

İRAN ÖZBEKİSTAN İÇİN TRANSİT ÜLKE ROLÜNÜ OYNAMAYA HAZIR

İran, Özbekistan'ı Kuzey Afrika ülkeleriyle birleştiren; Kuzey-Güney ulaşım koridorunda deniz, demir yolu ve kara yolu kapılarını açan transit ülke rolünü oynamaya hazır.

Today.kg haber sitesinden alınan bilgiye göre, İran Sanayi Maden ve Ticaret Bakanı Reza Rahmani, Özbekistan Yatırım ve Dış ticaret Bakanı Sardor Umurzakov ile 12 Aralık 2019 tarihinde yaptığı görüşmede konuyla ilgili açıklamalarda bulundu.

Kuzey Afrika ve Basra Körfezi ülkelerinden Özbekistan'a ticaret yapılması için transit koridor açmaya hazır olduklarını belirten Bakan Rahmani, ayrıca Taşkent ve Tahran'ın dış ticarete kendi millî para birimlerini kullanabileceğini sözlerine ekledi.

Toplantının ilerleyen bölümlerinde taraflar, karşılıklı ticareti genişletme ve İran'dan Özbekistan'ın tarım, balıkçılık ve inşaat sektörlerine yatırım yapılması konuları masaya

yatırıldı. Toplantıda taraflar ayrıca, bitki sağlığı kontrol şartlarının tekrar gözden geçirilmesi, karşılıklı ticaret şartlarının iyileştirilmesi gibi konuları ele aldılar.

ÖZBEKİSTANLI ARTEL MARKASI TACİKİSTAN'DA ÜRETİM YAPACAK

Özbekistan'ın Artel Şirketler Grubu, yeni yapılan anlaşmayla Tacikistan'da üretim yapacak.

Kant.kg haber sitesinden alınan bilgiye göre, Tacikistan'ın başkenti Duşanbe'de Tacikistan Hükûmeti ve Tacikistan'ın

Avesto Şirketler Grubu ile Özbekistan'ın Artel Şirketler Grubu arasında yeni bir yatırım anlaşması imzalandı. Anlaşmaya göre iki şirket, ortak olarak Artel-Avesto Elektronik adıyla elektronik ev aletleri imalatı yapacak. Tacikistan Avesta Haber Ajansı'nın verdiği bilgiye göre, yeni kurulacak olan üretim merkezinde iki şirketin de yarı yarıya payı olacak.

Ticaret planına göre elektronik ev aletleri, iki aşamada imal edilecek. İlk aşamada elektrik süpürgesi ve su ısıtıcıları, ikinci aşamada ise televizyon ve çamaşır makinesi imalatı yapılacak.

Yapılacak yatırımın toplam maliyetinin 10 milyon dolar olduğu belirtildi. İmalathane hayata geçtiğinde ise 170 kişiye de iş imkânı sağlanacağı belirtildi. İmalathanede üretilen cihazların ilerleyen zamanlarda Afganistan'a ihraç edilmesi planlanıyor.

Özbekistan merkezli Artel Şirketler Grubu'nun imalatını gerçekleştirdiği ürünler, birkaç yıldan beri Tacikistan piyasasına girmiş durumda. Bu sebeple şirketin imal ettiği ürünler, yerli halk tarafından tanınıyor.

ÖZBEKİSTAN VE JAPONYA'DAN 3,5 MİLYAR DOLARLIK YENİ İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI

Özbekistan ve Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) arasında 3,5 milyar dolarlık yeni anlaşma imzalandı.

Ca-news.org haber sitesinden alınan bilgiye göre, Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev, 19 Aralık 2019 tarihinde Japonya'nın başkenti Tokyo'daki Akasaka Rezidansında Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) Başkanı Siniçi Kitaoku'yu kabul etti.

Rezidanda yapılan görüşmede Cumhurbaşkanı Mirziyoyev, JICA'nın devlet reformlarının ve programlarının desteklemesine yönelik Özbekistan'da yürüttüğü faaliyetlerden ve yıllardan beri Özbekistan'a yaptığı yardımlardan duyduğu memnuniyetini dile getirdi.

Görüşmede küçük ve orta ölçekli yatırım projelerinin desteklemesi, bunun yanı sıra eğitim alanındaki iş birliğinin genişletilmesi gerektiği konularına özellikle dikkat çekildi. Bu münasebetle, Özbekistan ve JICA arasındaki iş birliği projelerinin zamanında ve yüksek kalitede hayata geçirilmesini sağlama bağlamında daha net bir yol haritası oluşturma amacıyla taraflar arasında yeni bir iş birliği anlaşması imzalandı.

Böylelikle görüşmenin sonucu olarak, toplam maliyeti

3,5 milyar dolardan fazla olan enerji, sanayi, tarım modernizasyonu, altyapı, çevre, sağlık ve diğer alanlarda yeni uzun vadeli işbirliği programı kabul edilmiş oldu. Bugüne kadar Özbekistan ve Japonya arasındaki iş birliğinde hayata geçirilen projelerin toplam maliyeti 4 milyar doları aşmış durumda.

JAPONYA'DAN ÖZBEKİSTAN OTOMOTİV SEKTÖRÜNE 15 MİLYON DOLAR YATIRIM

Japonya'nın Isuzu Motors ve Itochu Corporation şirketleri, Özbekistan'ın Semerkant Otomobil Fabrikası'nın geliştirilmesi için 15 milyon dolar yatırım yapacak.

Podrobno.uz haber sitesinden alınan bilgiye göre, yakın tarihlerde Japonya'nın başkenti Tokyo'da düzenlenen Özbekistan-Japonya İş Forumu çerçevesinde taraflar arasında imzalanan anlaşmalar gereği, Japonya'nın Isuzu Motors ve Itochu Corporation şirketler tarafından

Özbekistan'ın Semerkant Otomobil Fabrikası'na 15 milyon dolar yatırım yapılacağı bilgisi verildi.

İş Forumu çerçevesinde Semerkant Otomobil Fabrikası, bir projeyi daha hayata geçirmek için Japonlu ortaklarıyla 15 milyon dolarlık yatırım konusunu ele aldı. Özbekistan'ın Japonlu ortaklarının bu yatırımı, 2021 yılına kadar fabrikanın yıllık üretim hacmini yılda 5 bin ila 10 bin ünite (otobüs, kamyon ve kamyonet türevleri) artırması bekleniyor. Ayrıca, 2020 yılının Ocak ayından itibaren Semerkant Otomobil Fabrikası'nda üretilen Isuzu D-Max model kamyonetlerin satışına başlanacağı da belirtildi. Kamyonetlerin birim fiyatının 270 ila 380 milyon Özbekistan somu (28,3-39,8 bin ABD doları) arasında olduğu, söz konusu kamyonetlerin toplam yük taşıma kapasitesininse 865 ila 1100 kg arasında değiştiği bilgisi verildi.

Japonya'nın Isuzu Motors ve Itochu Corporation şirketleri ile Özbekistan'ın Semerkant Otomobil Fabrikası arasındaki iş birliği, 2007 yılında başlamıştı. İçinde bulunduğumuz 2019'da ise Semerkant Otomobil Fabrikası'nda Isuzu marka yük ve yolcu taşıyıcı araçların üretimine başlanmış durumda. Taraflar arasında yapılan bu iş birliği, fabrikanın üretim gücünün artmasına büyük katkı sağlayacağı benziyor.

ÖZBEKİSTAN'DAN AZERBAJCAN VE GÜRCİSTAN'A TREN SEFERLERİ

Özbekistan Demiryolları Şirketi, 2020 baharından itibaren Azerbaycan ve Gürcistan'a tren seferleri başlatmayı planlıyor.

Mir24.tv haber sitesinden alınan bilgide, RIA Novosti haber ajansının kamuoyuyla paylaştığı konuyla ilgili açıklamalara yer verildi. RIA Novosti haber ajansının verdiği bilgiye göre Azerbaycan, Gürcistan, Kırgızistan, Türkmenistan ve Özbekistan demir yolları yetkililerinin katılımıyla 19-20 Aralık 2019 tarihinde Özbekistan'ın başkenti Taşkent'te uluslararası multimodal taşımacılığın geliştirilmesi konulu bir toplantı düzenlendi. Toplantıda alınan kararda, Özbekistan'dan Azerbaycan ve Gürcistan'a 2020'nin ilk çeyreğinde transit tren seferlerinin başlatılacağı bildirildi.

Toplantıya katılan 5 ülkenin demir yolları yetkilileri, ticarî malların güzergah boyunca taşınması için ortak transit tarife oranlarını, ticarî malların taşınma şartlarını belirleyerek, lojistik altyapının durumu konusunu masaya yatırdılar. Taraflar, söz konusu 5 ülkenin demir yolları yetkililerinin da yer alacağı bir koordinasyon komitesinin kurulması konusunda anlaşılabilir. Söz konu komiteye ise Özbekistan Ulaştırma Bakanlığı'nın başkanlık edeceği bildirildi.

2017 yılının aralık ayında Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev, 2018-2022 yılları için ticarî malların taşınması bağlamında dış ticaret yollarının çeşitlendirilmesi

programına onay vermişti. Söz konusu programda Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu vasıtasıyla transit yük taşınmasının hayata geçirilmesi de yer almıştı.

Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu hattı, Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye arasında yapılan anlaşmalar çerçevesinde 30 Ekim 2017 tarihinde görkemli bir törenle hizmete girmişti. Söz konusu hat, yılda 6,5 milyon ton yük ve 1 milyon yolcu taşıma kapasitesine sahip.

KTMÜ Adına Sahipleri:

Rektör Prof. Dr. Sebahattin BALCI,
Rektör Vekili Prof. Dr. Asılbek KULMIRZAYEV

ORASAM Adına Genel Yayın Yönetmeni:

Doç. Dr. Yunus Emre GÜRBÜZ

Editör: Dr. Safa KIRVELİ

Yayın Danışmanları:

Prof. Dr. Anvarbek MOKEYEV,
Yrd. Doç. Dr. Gökçe YOĞURTÇU

Sayfa Tasarımı: Özlem GÜL

Yayına Hazırlayanlar:

Maksat ACIKAN uulu, Timur BAPİYEV,
İkramidin CAKIPALİYEV

Yazışma Bilgileri: KTMÜ, ORASAM, Cengiz Aytmatov

Yerleşkesi, Bişkek
Tel: (0996) 0312-25-31-28

Orta Asya ülkelerinden Kırgızca, Türkçe, Rusça,
İngilizce günlük haberler için sitemize bakabilirsiniz:
orasam.manas.edu.kg

Bizi ayrıca Facebook, Instagram,
Twitter'dan da takip edebilirsiniz.

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994

orasammanas